

## A KÉTTAGÚ STÁB

**TÓTH TIBOR**

*Egyetemi docens*

*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem,  
Mozgóképművészeti és Kommunikációs Intézet*

Van egy rózsatövem, amelyet 2015-ben kaptam, amikor Pécsre, az egyik forgatási helyszínre menve útba kellett ejtettem Balatonalmádit, mert a „stáb” másik tagja, Sallai Éva, ott építkezett férjével. A házuk nemrég készült el, többnyire az udvar is parkosítva volt, be volt már rendezve, s ahogy lenni szokott, megmaradt egy tő rózsza. Ezt adta nekem Sallai Éva, amit azóta is gondosan ápolgatok.



Sallai Évával való szakmai kapcsolatom a Médiainformatica Intézet és a Neveléstudományi Intézet együttműködése révén alakult ki. Ezt a kapcsolatot részéről az előzte meg, hogy még az egr (akkor még) főiskolai munkavállalásom előtti időszakban 26 évet töltöttem el a közoktatásban, és egy országos szakmai közösség keretében már készítettem módszertani filmeket, felvételeket, és bedolgoztam országos televíziókba.

Egerben a főiskolára, a Médiainformatika Intézetbe kerülve lehetőségem volt részt venni a Líceum Televízió megalapításában, irányításában, minek révén nemcsak a leendő tévés hallgatókat képeztük, hanem a több szintről érkező módszertani filmek iránti igények megvalósításában is közreműködtem.

Több alkalommal készítettünk filmeket a Neveléstudományi Intézet munkatársaival, da amikor az intézet élére Sallai Éva került, ez a szakmai kapcsolat még intenzívebbé vált, minek eredményeként sorra születtek közös módszertani filmjeink, dokumentumfilmjeink a közoktatás változatos terepein.

Sallai Évától sem volt idegen a filmkészítés, hiszen előzőleg dolgozott az Országos Oktatástechnológiai Központban is, ahol fontos módszertani filmek forgatását szervezte. Számára is ismert terep volt az iskolák világa. Két irányból, de azonos érdeklődéssel érkeztünk, nagyon hamar beszélgetéseink fókuszába az iskola, az oktatás kérdései kerültek, és egy nagyon tartalmas szakmai kapcsolat alakult ki közöttünk.

Ezt a kapcsolatot többek között az táplálta, hogy a pedagógiai felfogásunk nagyon hasonló volt: mindketten fontosnak éreztük a hátrányos térségekben folyó munka bemutatását, az adott helyre kialakított jó pedagógiai kezdeményezések feltárását, az innovatív kezdeményezésekkel fellépő pedagógusok bemutatását filmen, és fontosnak tartottuk ezeknek a filmeknek a becsatornázását képzéseinkbe. Ennek kapcsán sokat beszélgettünk a tapasztalataink közzétételének módjáról, a jó kezdeményezések pedagógusképzésben, pedagógus-továbbképzésben történő hasznosíthatóságáról. Ekkor vetődött fel egy videós adatbázis létrehozásának ötlete, és ezen a ponton találkoztak a Médiainformatika Intézet és a Neveléstudományi Intézet szándékai.

A Médiainformatika Intézetben dr. Kis-Tóth Lajos vezetésével már folytak olyan projektek, amelyek az informatika, az internet lehetőségeinek hasznosítását kutatták az oktatás terén. A Médiainformatika Intézet munkatársai már rendelkezett onlinetananyag-fejlesztési gyakorlattal, így nyitottan fogadták Sallai Éva Mestertanár Videoportál ötletét, amely 2011-ben, a TÁMOP 4.1.2 B 6. sz. alprojekt keretében meg is valósult, és kb. 6 évig volt elérhető.

A Mestertanár Videoportál alapkonceptiója az volt, hogy regisztrációt követően, bárki beléphessen egy adatbázis-felületre, és ott a szabadon elérhető módszertani filmeket felhasználhassa, akár le is tölthesse az egyes személy vagy az intézmény.

A portál filmkínálatát több forrás biztosította. Helye volt ott a már régebben, mások által (televíziók, pedagógusképzésben érintett egyetemek, főiskolák, pedagógiai szakmai csoportok, egyéb szervezetek) készült, ún. professzionális anyagoknak, az iskolák által készült felvételeknek is, illetve azoknak a filmek-

nek, amelyeket főleg mi, Sallai Éva és én forgattunk. Így folyamatosan gyarapodott a portál filmkészlete.

A portál szerkesztősége a filmek közötti tájékozódást többféle keresési lehetőséggel biztosította. A filmeket felhasználhatóságuk, tartalmuk alapján keresőszavakkal láttuk el, mint pl. hátrányos helyzet, szakképzés, reformpedagógia, tehetséggondozás, felzárkóztatás, a műveltségi területeket képviselő kifejezések stb., így aszerint lehet keresni a portálon, hogy a felhasználót épp mi érdekli, mire van szüksége. A gyűjtemény nemcsak egy egyszerű videós adatbázis volt, hanem a filmekhez kapcsolódva segédanyagok, leírások, linkgyűjtemények és módszertani útmutatók készültek, melyek a hatékonyabb feldolgozást biztosították.

A portál szerkesztőségének, az alkalmi tagok mellett, voltak állandó tagja, akik a technikai működtetésért és a tartalmi fejlesztésért feleltek. A szerkesztőségi összejöveteleken a stábtagek bemutatták a filmötleteiket, tájékoztatást nyújtottak érdekesnek tűnő helyszínekről, helyzetekről, személyekről, eseményekről, melyekről aztán közös véleményt alkottunk, majd ez alapján történt meg a döntés a felvételekről, a filmbeli feldolgozásról.

A filmbeli feldolgozás módját a felhasználhatóság alapján választottuk meg: ezek olykor csak többkamerás, vágott vagy vágatlan órafelvételek, órarészletek voltak, de szép számmal készültek pedagógusportrék, tényfeltáró dokumentumfilmek, illetve innovatív, a helyi sajátosságokat bemutató filmek is. Emlékeztető anyagok a videóportálról: Élő szakirodalom – a sorozat a pedagógia egyes területén tekintélyt szerzett szakembereket mutat be (K.: Dr. Virág Irén, Tóth Tibor, 2015). *Nem lehet abbahagyni*. Portréfilm Leiner Károly gyógy-pedagógusról (K.: Sallai Éva, Tóth Tibor, 2015), De lehet, de lehet – Iskolai szociális munka van! (K.: Sallai Éva, Tóth Tibor, 2015), Rá kell hangolódni a gyerekekre – Szimfónia projekt (K.: Sallai Éva Tóth Tibor, 2015) stb.

A Mestertanár Videoportál ötletét egy angol portál, a Teacher's TV adta, illetve az a hiány, ami a tanár- és mentorképzés területén felmerült. A megvalósítás elsődleges célja az volt, hogy létrejöjjön egy hallgatók, oktatók számára is használható videóportál, amely elsősorban pedagógiai, metodikai, pszichológiai és IKT-s kérdésekben segíti a tanári mesterképzésben az oktatók, a hallgatók és a mentorok munkáját. További cél volt a magyar pedagógiai kultúrában létrejött óriási mennyiségű videós tartalom rendszerbe foglalása, új szintézise, kiválogatása és új filmek, módszertani bemutatók elkészítése. A szakmai eszmecsere biztosítása érdekében a filmekhez fórumok, kommentelési lehetőség is tartozott.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Forrás: Dr. Antal Péter, Dr. Forgó Sándor (szerk.): A pedagógus mesterség IKT alapjai – online tananyag. [http://okt.ektf.hu/data/forgos/file/tananyag/forgo/128mestertanr\\_videoportl.html](http://okt.ektf.hu/data/forgos/file/tananyag/forgo/128mestertanr_videoportl.html)

A Mestertanár Videoportál jelenleg nem működik, pedig több mint 130 film volt elérhető a portálon, ebből legalább harminc IKT-módszertannal foglalkozó film. A valamikori elérhetőség <http://mestertanarvp.ektf.hu> volt, de a portál jelenleg nem működik, a teljes anyag archiválva, egy szerveren alussza Csipkerózsika-álmát, várva a felébredést, az újraindítást.